

Data oddania: _____

Ocena: _____

Hubert Marcinkowski 214942
Artur Wróblewski 214985

Zadanie 2

1. Cel

Zadanie polegało na stworzeniu szkieletu uniwersalnej aplikacji do rozpoznawania obiektów. W tym celu należało przygotować odpowiedni zestaw cech do klasyfikacji oraz opracować moduł jej dokonujący z wykorzystaniem zadanej metryki. W celu sprawdzenia stworzonej aplikacji należało wykorzystać ją do klasyfikacji obiektów 2 baz danych: MNIST oraz STaR.

2. MNIST

Baza MNIST zawiera ręcznie pisane cyfry. Składa się ze zbioru uczącego (60 000 przykładów) oraz testowego (10 000 przykładów). Każdy z przykładów to obraz pojedynczej cyfry.

2.1. Zestaw cech

Dla bazy MNIST zaproponowaliśmy użycie 8 cech:

Uwaga: Każdy obraz traktowaliśmy jako binarny tj. piksel był uznawany za piksel wchodzący w skład obiektu, gdy jego jasność była większa niż 10 (w skali 0-255). Wszystkie inne uznawane są za tło.

Uwaga: Przy pierwszych 6 poniższych cechach dla każdej cyfry wyznaczaliśmy bryłę brzegową (ang. bounding box). Dzięki temu wyeliminowaliśmy przesunięcia cyfr w każdym kierunku.

— Ilość jasných pikseli w dolnej połowie cyfry

Cyfry takie jak 6 czy 9 mają różną ilość pikseli w górnej oraz dolnej poło-

wie, dzięki czemu wraz z kolejną cechą można całkiem dobrze je odróżnić od np. 1, 8 czy 0.

- **Ilość jasnych pikseli w górnej połowie cyfry**
Analogicznie do poprzedniej cechy.
- **Ilość ciemnych pikseli od lewej krawędzi cyfry do lewej krawędzi obrazu**
Sprawdzając każdy z wierszy zliczaliśmy ciemne piksele, aż do napotkania pierwszego piksela cyfry (jasnego). Połączenie tej oraz 4 kolejnych cech pozwoliło na rozpoznanie kształtu cyfr z każdej strony. Metoda ta nie jest jednak odporna na obroty cyfr oraz ich zmienną wysokość lub szerokość. Opis zliczania jest analogiczny dla 3 kolejnych cech.
- **Ilość ciemnych pikseli od prawej krawędzi cyfry do prawej krawędzi obrazu**
- **Ilość ciemnych pikseli od górnej krawędzi cyfry do górnej krawędzi obrazu**
- **Ilość ciemnych pikseli od dolnej krawędzi cyfry do dolnej krawędzi obrazu**
- **Odległość euklidesowa pikseli od środka cyfry**
Środek wyznaczamy przy użyciu średniej arytmetycznej. Dzięki temu obliczyliśmy zwartość cyfry. Oczywiście część cyfr jest bardzo zbliżona pod tym względem.
- **Stosunek wysokości do szerokości**
Obliczyliśmy sumy odległości wszystkich pikseli od środków w dwóch kierunkach (od środka szerokości oraz środka wysokości). Ich stosunek pozwolił obliczyć "smukłość" cyfry.

2.2. Niewykorzystane cechy

Początkowo próbowaliśmy użyć jeszcze kilku innych cech - odrzuciliśmy je jednak z powodu braku znacznego polepszenia wyników (a czasem nawet pogorszenia) oraz wydłużania czasu obliczeń.

- **Ilość jasnych pikseli cyfry**
Statystycznie każda cyfra powinna mieć inną ilość pikseli składowych, niestety nie sprawdziło się to ze względu na różną wielkość cyfr.
- **Pole bryły otaczającej**
Celem było odróżnienie cyfr zajmujących mniejszą powierzchnię np. 1 oraz 0. Problemem był brak "odporności" na obroty cyfr.
- **Stosunek ilości jasnych pikseli do pola powierzchni bryły otaczającej**
- **Współczynniki kształtu oparte na momentach konturów**
Do wyznaczenia konturów użyliśmy filtracji liniowej.

Tabela 1. Wyniki jakości klasyfikacji oraz czasu obliczeń k-NN dla bazy MNIST dla różnych wartości k

k	jakość	czas[s]
1	73.67	69.783
3	76.08	67.983
5	77.90	68.175
7	78.01	68.076
9	78.31	67.515
11	78.58	68.414
13	78.26	67.970
15	77.94	67.725
19	78.00	67.416
35	77.54	67.814
99	75.70	68.476

Tabela 2. Wyniki jakości klasyfikacji k-NN dla bazy MNIST dla różnego zestawu cech

wybrane cechy	jakość
1	21.19
2	21.69
3	18.96
4	17.19
5	18.86
6	21.54
7	24.84
8	22.58
7,8	35.62
3,4	29.54
1,2,6,7,8	66.97
1,3,4,5,6	65.59
3,4,5,6,7	67.26
3,4,5,6,8	63.99

Tabela 3. Macierz pomyłek k-NN dla bazy MNIST dla wszystkich cech oraz $k = 11$

.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	success ratio
0	925	0	15	3	11	1	3	0	18	4	94.38
1	0	1086	8	7	4	5	4	0	16	5	95.68
2	32	11	633	186	20	78	29	15	25	3	61.33
3	25	16	103	719	1	33	7	45	45	16	71.18
4	20	13	27	2	772	18	8	6	10	106	78.81
5	19	11	80	102	13	506	30	33	87	11	56.72
6	6	8	21	3	6	23	885	0	6	0	92.38
7	2	36	10	24	15	25	0	818	26	72	79.57
8	87	5	18	31	23	39	9	13	701	48	71.97
9	18	14	4	18	47	12	3	41	39	813	80.57

2.3. Wyniki

3. STaR

Jest to baza obrazów dziesięciu obiektów. Na zdjęciach występują 3 rodzaje tła, a pozycja, obrót oraz powiększenie obiektu są dobrane losowo.

3.1. Zestaw cech

Dla bazy STaR zdecydowaliśmy się skorzystać z tzw. momentów obiektu (obrazu), a dokładnie niezmienników przekształceń. Metoda ta pozwala na rozpoznawanie wzorów niezależnie od pozycji, rozmiaru czy obrotu. Jako cechy użyliśmy każdego z niezmienników (łącznie 7 cech) - wzory podajemy poniżej:

$$\begin{aligned}I_1 &= \eta_{20} + \eta_{02} \\I_2 &= (\eta_{20} - \eta_{02})^2 + 4\eta_{11}^2 \\I_3 &= (\eta_{30} - 3\eta_{12})^2 + (3\eta_{21} - \eta_{03})^2 \\I_4 &= (\eta_{30} + \eta_{12})^2 + (\eta_{21} + \eta_{03})^2 \\I_5 &= (\eta_{30} - 3\eta_{12})(\eta_{30} + \eta_{12})[(\eta_{30} + \eta_{12})^2 - 3(\eta_{21} + \eta_{03})^2] + (3\eta_{21} - \eta_{03})(\eta_{21} + \eta_{03})[3(\eta_{30} + \eta_{12})^2 - (\eta_{21} + \eta_{03})^2] \\I_6 &= (\eta_{20} - \eta_{02})[(\eta_{30} + \eta_{12})^2 - (\eta_{21} + \eta_{03})^2] + 4\eta_{11}(\eta_{30} + \eta_{12})(\eta_{21} + \eta_{03}) \\I_7 &= (3\eta_{21} - \eta_{03})(\eta_{30} + \eta_{12})[(\eta_{30} + \eta_{12})^2 - 3(\eta_{21} + \eta_{03})^2] - (\eta_{30} - 3\eta_{12})(\eta_{21} + \eta_{03})[3(\eta_{30} + \eta_{12})^2 - (\eta_{21} + \eta_{03})^2]\end{aligned}$$

3.2. Niewykorzystane cechy

Początkowo planowaliśmy wykorzystać cechy stworzone dla bazy MNIST, jednak żadna z nich nie była "odporna" na przesunięcie, obrót lub skalowanie.

3.3. Wyniki

Tabela 4. Wyniki jakości klasyfikacji oraz czasu obliczeń k-NN dla bazy STaR dla różnych wartości k

k	jakość	czas[s]
1	24.66	10.549
3	28.66	4.333
5	30.66	4.248
7	32.00	4.247
9	34.00	4.274
11	34.66	4.338
13	32.66	4.431
15	29.33	4.257
31	29.33	4.279
99	24.00	4.248

Tabela 5. Macierz pomyłek k-NN dla bazy STaR dla wszystkich cech oraz $k = 11$

.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	success ratio
0	4	5	0	0	1	1	1	0	0	3	26.67
1	1	8	0	1	0	0	0	0	0	5	53.33
2	0	3	3	2	0	1	0	0	0	6	20.00
3	1	1	0	8	2	2	0	0	0	1	53.33
4	3	4	0	7	1	0	0	0	0	0	6.66
5	0	1	2	0	0	7	3	0	2	0	46.66
6	1	2	2	0	0	2	8	0	0	0	53.33
7	1	5	2	2	0	1	1	0	0	3	0.00
8	1	3	0	4	1	1	3	0	0	2	0.00
9	0	0	0	0	0	1	0	0	1	13	86.66

4. Wnioski

Wyniki dla bazy MNIST przy użyciu jedynie 8 cech są zadowalające. Dodatkowo czasy przetwarzania 10 000 elementów są relatywnie krótkie. Parametr k nie wpływa w naszej implementacji na czas wykonania obliczeń - jedynie na jakość klasyfikacji. Tutaj warto zauważyć, że wraz ze wzrostem k klasyfikator zwracał większą liczbę poprawnych wyników, aczkolwiek wynik najlepszy osiągnęliśmy przy $k = 11$: 78.58%. Zwiększając coraz bardziej k wynik staje się tylko gorszy. Wybór oraz zdefiniowanie odpowiedniego zestawu cech jest kluczowy przy tym rodzaju klasyfikacji. Mając jednak ich w tym przypadku 8 bardzo ciężko jest wybrać te, które wpłyną na osiągnięcie najlepszego wyniku. Postanowiliśmy sprawdzić to porównując różne zestawy: złożone z najlepszych statystycznie cech oraz tych najgorszych. Możemy powiedzieć, że jeśli istnieje jakiś związek między cechami, a końcową jakością klasyfikacji to będzie to raczej ilość użytych cech, niż fakt użycia najlepszych statystycznie (tu: uzyskujących najlepsze wyniki przy skorzystaniu tylko z jednej cechy). Analizując macierz pomyłek możemy zauważyć, że klasyfikator najlepiej sobie poradził z cyframi 1, 0 i 6 uzyskując wynik ponad 92% dla każdej. Powyżej 70% były kolejno 9, 7, 4, 8 oraz 3. Najgorzej wypadło rozpoznawanie cyfr 2 i 5 (poniżej 65%). Warto zauważyć, że najczęściej błędnie były klasyfikowane jako cyfra 3. Możliwe, że przez podobieństwo górnej połowy (do cyfry 2) oraz dolnej (do cyfry 5).

Inaczej ma się niestety sytuacja dla bazy STAR. Dla $k = 11$ uzyskaliśmy najlepszy wynik, aczkolwiek wynosi on niewiele ponad 34%. Dalej jest to pozytywny wynik, gdyż osiągnęliśmy 3 razy większą dokładność niż w przypadku gdybyśmy użyli do klasyfikacji funkcji losowej. Czas przeznaczony na samą klasyfikację obiektów znacznie się zmniejszył w stosunku do MNIST, gdyż operowaliśmy na mniejszym zbiorze danych. Zwiększeniu uległ jednak czas przypisywania odpowiednich cech, gdyż wykorzystane operacje na obrazie takie jak podwójna filtracja przeprowadzane są dla każdego obrazka. Klasyfikatorowi nie udało się przypisać dwóch z dziesięciu klas, największą zaś skuteczność otrzymał dla klasy dziewiętej (86%), którą to oznaczyliśmy zdjęcia sznurka. Zaskakującym okazał się fakt, iż wykorzystanie momentów H_u nie spowodowało gwałtownego wzrostu w ilości zaklasyfikowanych obiek-

tów. Nie pomogła tu też znacząco normalizacja danych, gdyż zwiększyła ona wyniki zaledwie o parę procent.